



Ikt. sz.: VFB-41/3-2/2019.

VFB-2/2019. sz. ülés  
(VFB-14/2018-2022. sz. ülés)

## **J e g y z ő k ö n y v**

az Országgyűlés **Vállalkozásfejlesztési bizottságának**  
2019. március 12-én, kedden 9 óra 14 perckor  
az Országgyűlés Irodaháza I. emelet 128. számú tanácstermében  
megtartott üléséről

## Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	<b>3</b>
<i>Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	<b>5</b>
<i>A túlmunkatörvény visszavonásához szükséges törvénymódosításokról szóló törvényjavaslat (T/4511. szám) (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)</i>	<b>5</b>
<i>Csárdi Antal indokolása</i>	<b>5</b>
<i>Hozzászólások</i>	<b>6</b>
<i>Határozathozatal</i>	<b>14</b>
<i>Egyebek</i>	<b>14</b>
<i>Az ülés berekesztése</i>	<b>14</b>

## **Napirendi javaslat**

1. A túlmunkatörvény visszavonásához szükséges törvénymódosításokról szóló törvényjavaslat (T/4511. szám)  
(Ungár Péter (LMP), Bana Tibor (Jobbik), Demeter Márta (LMP), Dr. Brenner Koloman (Jobbik), Dr. Keresztes László Lóránt (LMP), Dr. Lukács László György, Dr. Varga-Damm Andrea, Farkas Gergely, Gyöngyösi Márton (Jobbik), Hohn Krisztina (LMP), Jakab Péter, Pintér Tamás, Potocskáné Kőrösi Anita, Rig Lajos (Jobbik), Schmuck Erzsébet (LMP), Szilágyi György (Jobbik), Csárdi Antal (LMP), Ander Balázs (Jobbik) képviselők önálló indítványa)  
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
2. Egyebek

**Az ülés résztvevői**  
**A bizottság részéről**

**Megjelent**

Elnököl: **Z. Kárpát Dániel** (Jobbik), a bizottság elnöke

Bányai Gábor (Fidesz), a bizottság alelnöke  
Becsó Zsolt (Fidesz)  
Gelencsér Attila (Fidesz)  
Ovádi Péter (Fidesz)  
Bangóné Borbély Ildikó (MSZP)  
Tordai Bence (Párbeszéd)

**Helyettesítési megbízást adott**

Szatmáry Kristóf (Fidesz) Bányai Gábornak (Fidesz)  
Molnár Gyula (MSZP) Bangóné Borbély Ildikónak (MSZP)  
Tasó László (Fidesz) Gelencsér Attilának (Fidesz)  
Dr. Tiba István (Fidesz) Ovádi Péternek (Fidesz)

**A bizottság titkársága részéről**

Vásárhelyi Pál bizottsági munkatárs

**Meghívott**

**Hozzászólók**

Csárdi Antal képviselő (LMP)  
Ander Balázs képviselő (Jobbik)

(Az ülés kezdetének időpontja: 9 óra 14 perc)

## **Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása**

Z. KÁRPÁT DÁNIEL (Jobbik), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Nagy tisztelettel köszöntöm képviselőtársaimat, kedves vendégeinket, szeretnék a csúszás miatt elnézést kérni. A Vállalkozásfejlesztési bizottság ülését megnyitom.

Első feladatomban a határozatképeség megállapítása, ahol le is folytattuk a gyors egyeztetést, minek értelmében 7 fő személyesen van jelen, 4-en pedig eseti képviselői megbízással vesznek részt a munkában.

Ezt követően a napirend elfogadása a feladatunk. Kérdezem képviselőtársaimat, hogy a kiküldött napirendi javaslatot elfogadják-e. Amennyiben igen, kérem, ezt kézfelemeléssel jelezzék! (Szavazás.)

Úgy látom, hogy egyhangú döntés született, megállapítom tehát, hogy a bizottság egyhangúan fogadta el a napirendet.

## **A túlmunkatörvény visszavonásához szükséges törvénymódosításokról szóló törvényjavaslat (T/4511. szám) (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)**

Át is térünk az 1. napirendi pontra, amely a túlmunkatörvény visszavonásához szükséges törvénymódosításokról szóló törvényjavaslat tárgyalása lenne, egy tárgysorozatba-vételi vita. Ez a T/4511-es szám alatt fut. Ungár Péter (LMP), Bana Tibor (Jobbik), Demeter Márta (LMP), dr. Brenner Koloman (Jobbik), dr. Keresztes László Lóránt (LMP), dr. Lukács László György, dr. Varga-Damm Andrea, Farkas Gergely, Gyöngyösi Márton (Jobbik), Hohn Krisztina (LMP), Jakab Péter, Pintér Tamás, Potocskáné Kőrösi Anita, Rig Lajos (Jobbik), Schmuck Erzsébet (LMP), Szilágyi György (Jobbik), Csárdi Antal (LMP), Ander Balázs (Jobbik) képviselők önálló indítványáról van szó, mint már említettem, tárgysorozatba-vételi vitáról. Elsőként pedig az előterjesztőké a szó, ezt követi majd a kérdések, vélemények órája. Balra fordítom a fejem, hogy az előterjesztők nevében ki kíván elsőként szólani. Csárdi Antalt veszem ki a csoportdinamikából. Kérem, foglaljon helyet. Parancsoljon, meg is adom a szót.

### **Csárdi Antal indokolása**

CSÁRDI ANTAL (LMP): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Bizottsági Tagok! Azt gondolom, hogy nem okoztunk ezzel a törvényjavaslattal nagy meglepetést. A parlament, mikor elfogadta a munka törvénykönyvének a rabszolgatörvényként elhíresült módosítását, azt gondolom, hogy mindannyiunk által látható módon, súlyosan korlátozta a munkavállalók jogait, és azt gondoljuk, hogy ez nem vállalható föl. Ezért a módosításnak a lényege, hogy a rabszolgatörvény visszavonásra kerüljön.

Miért is gondoljuk azt, hogy ennek az Mt.-módosításnak visszavonásra kell kerülnie? Egyrészt azt gondolom, hogy mindannyian a választók akaratából és bizalmából vagyunk itt. Aki követte a társadalmi visszhangját ennek a törvénymódosításnak, az pontosan tudhatja, hogy a társadalmi vélemény 80 százalékot meghaladó elutasítottságot jelez számunkra. Túl azon, hogy – kormánypárti képviselőtársak felé fordulva – ez a törvény még az önök elképzeléseivel sincs összhangban. Ugye arról beszélünk, hogy munkaerőhiány van, és arról beszélünk, hogy gyakorlatilag egy olyan állapot alakult ki ebben az országban, ahol értékes munkavállalóink hagyták el százezer számra az országot, és azt gondolom, hogy ez a törvényjavaslat, amit most módosítani szeretnénk, a rabszolgatörvény, egy olyan folyamatot fog elindítani, ami fel fogja gyorsítani azt a kivándorlást, ami ellen mindannyian küzdünk. Pontosán tudjuk, hogy ennek a törvénynek, értem ez alatt a

rabszolgotörvényt, olyan következményei vannak, amik a társadalom számára károsak, kiszámíthatatlanságot, a családi élet nehézségeit fogják okozni, és ez a törvény semmi másra nem jó, mint egyes gazdasági érdekcsoportok kiszolgálására. Szent meggyőződésem, hogy mindannyian azért ülünk a parlamentben, vagy azért ülünk ebben a bizottságban, hogy olyan törvényeket hozzunk, ami rövid, közép és hosszú távon is a társadalom érdekét szolgálja. Ezért én arra bízhatnám a bizottság tisztelt tagjait, hogy támogassák ezt a törvénymódosítást, mert Magyarország versenyképessége nem képzelhető el azon az áron, hogy munkavállalók százezreit hozzuk teljesen kilátástalan helyzetbe.

Azt gondolom, hogy mindenkinek látnia kell azt, hogy a rabszolgotörvény egy olyan helyzetet próbál megoldani, ami egyébként valós, ami a munkaerőhiányról szól, viszont hibásan próbálja ezt megtenni. Ahelyett, hogy a béreknek jelentős emelését próbálná elérni, arra a kiszolgáltatottságra épül, hogy az alulfizetett munkavállalók kénytelenek bármilyen túlmunkát elvállalni csak azért, hogy a minimális megélhetésüket biztosítsák. Azt gondolom, hogy ennek a célnak az elérése, már hogy az emberek megéljenek, nem a túlmunkában kell hogy megjelenjen, hanem a tisztességes bérekben, ezért továbbra is amellet érvelnék, hogy ezt a törvényjavaslatot támogassa a tisztelt bizottság, és azt gondolom, hogy ezután üljünk le, a parlamenti pártok képviselői, és keressünk valós és működő megoldást a munkaerőhiány kezelésére, ami úgy kezeli a munkaerőhiány problémáját, hogy nem csökkenti, illetve egészen precízen, nem rombolja szét a munkavállalói érdekeket.

Hadd fejezzem be azzal az érveléssel, hogy Orbán Viktor azt mondta, hogy demográfiai alapú politizálásra készül ebben a ciklusban. Nagy tisztelettel kérem a bizottság tagjait: képzeljék el, ha mi azt szeretnénk, hogy a munkavállalók és a magyar családok bővüljenek, merjenek gyereket vállalni annak minden feladatával – zárójelben hadd tegyem hozzá, hogy időigényes feladatával és felelősségével együtt –, akkor ezt a célt sem szolgálja a rabszolgotörvény. Mert a rabszolgotörvény a családi élet szervezését is kiszámíthatatlanná teszi, hiszen amikor túlmunkára köteleznek munkavállalókat igen jelentős számban, akkor nem tud otthon lenni a családjával. Akkor nem tud családot tervezni, és egy ilyen kiszámíthatatlan, kiszolgáltatott élethelyzetben a családok nem fogják érezni azt, hogy érdekelték abban, hogy bővítsenek családot, hogy gyermeket vállaljanak. Úgyhogy én azt gondolom, hogy semmi, de semmi nem szól a rabszolgotörvény fenntartása mellett, néhány vállalkozás sajátos érdekén kívül.

Úgyhogy nagy tisztelettel kérem a tisztelt bizottsági tagokat, hogy a társadalmat, a szavazókat támogassák, azzal a bizalommal éljenek, amivel a választók feléjük fordultak, és ne a vállalkozásokat képviseljék, mert nem arra kaptak felhatalmazást. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen képviselő úrnak. Úgy látom, hogy az előterjesztők nevében Ander Balázs képviselő úr kíván hozzászólni. Parancsoljon!

### **Hozzászólások**

ANDER BALÁZS (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Nem gyengeség, ha beismerik azt kormánypárti képviselőtársaim, hogy hibáztak. Egyáltalán nem az. Ez a törvény, amit múlt év végén elfogadtak olyan körülmények között, amelyek bizony nem voltak a magyar demokrácia dicsőségtáblájára valók, igen, mondom, mert semmiféle társadalmi egyeztetés nem előzte meg ezt a törvényjavaslatot, ennek a benyújtását, ez kipattant Kósa Lajos képviselőtársuk fejéből, sehol nem voltak a szakszervezetek ebbe a képbe bevonva, sehol nem volt a magyar társadalom megkérdezve arról, hogy mi erről az egészről a véleménye. Utólag születtek felmérések, képviselőtársam, Csárdi Antal elmondta, hogy 80 százaléka a magyar lakosságnak ezt a törvényt, a rabszolgotörvényt – ne használjunk itt mindenféle

eufemisztikus meghatározást és jelzót ezzel kapcsolatban, ez rabszolgotörvény – a magyar társadalom 80 százaléka elutasítja. Az önök szavazótáborának jelentős része is, nagy többsége nem ért ezzel egyet. Tehát, ha utólag belátják azt, hogy hibáztak akkor, amikor ezt elfogadták, még egyszer mondom, ez nem a gyengeség jele, hanem a bölcsességé, a kormányzati bölcsességnek a jele lenne.

Én magam nem vagyok közgazdász, nem vagyok vállalkozó, egy egyszerű vidéki középiskolai tanárember vagyok, viszont nagyon hiszem az empiriában, azt egy kincsnak tartom. Tehát a tapasztalati tények mindennél többet mondanak. A magyar rögvalóság az, ami észhez kellene hogy térítse a kormánypárti többséget, és ez alapján kellene visszavonni ezt a törvényt, ugyanis minden józan észnek és minden, önök által vallott felfogásnak is gyökeresen ellentmond a rabszolgotörvény. Ellentmond a kereszténydemokrácia eszmeiségének. Nem akarok itt történelemórát tartani, 1891-ben XIII. Leó Pápa a Rerum novarumban megfogalmazta, hogy miről kellene hogy szóljon a dolog. Azt, hogy rút és embertelen dolog embertársainkat pusztán haszonszerzés eszközeként használni. Megfelel ez a törvény ennek az előírásnak? Szerintem nem. Tehát 400 óra túlóra ilyen munkaidőkeretekkel alkalmazva, azt hiszem, hogy nagyon-nagyon távol van ettől.

Megfelel-e ez a törvényjavaslat az Orbán Viktor által megfogalmazott paradigmának, amely szerint a becsületes munka után Magyarországon mindenkit meg kellene hogy illessen a három szoba és a négy keréknek az ideája. Ha becsületes munka után ez nem elérhető álom, és ezt sokan, mondjuk csak Németországban, Angliában, itt-ott, Nyugatra vándorolva és nem kalandvágából, csak ott tudják elérni, akkor az a helyzet, hogy nem jó felé mennek Magyarországon a dolgok. És van egy rossz hírem Deutsch Tamás számára is, aki azt mondja, hogy a magyar emberek örömmel dolgoznak heti 40 óránál többet. Ez biztos, hogy így van valamilyen szinten, mert a magyar egy végtelenül dolgozó nép. Csak az a helyzet, hogy egészítsük ki ezt a Deutsch tamási szentenciát azzal, hogy a magyar emberek még jobban örülnének annak, ha 40 óra munka után kapnának normális béreket, amelyekből meg tudnák valósítani azt az orbáni elképzelést, hogy a három szoba és a négy kerék megjár nekik. Ne túlórával, ne túlórával, de jelen állás szerint ez a helyzet, és ellentmond a rabszolgotörvény a magyar alkotmánynak is, illetve az Alaptörvénynek. A VII. cikkel gyökeresen szembe megy, hiszen az kimondja, hogy mindenkit megillet, Magyarországon minden dolgozót, a méltóságát, biztonságát és egészségét garantáló munkafeltétel. Megvalósul ez így? Szerintem nem.

És akkor visszatérünk az empiriához, ahhoz, hogy az elmúlt néhány évben, és akkor itt most ne mutogassunk vissza az elmúlt 8 évre, ez már ennek a kormányzati ciklusnak a sara, néhány esztendő alatt a munkahelyi balesetek száma 17 ezerről 23 ezerre nőtt. Nem én hazudok, képviselőtársaim, akkor az önök statisztikája a rossz. De ez valami brutális növekmény. Miért következhetett ez be? Egészen egyszerűen azért, mert úgy véljük, hogy a magyar munkavállalók túlhasználják. A magyar munkavállalók – OECD-felmérések alapján – 1740 órát dolgoznak, egy átlag magyar munkavállaló éves szinten. Ez bőven meghaladja, mondjuk akkor a holland, a dán vagy éppen a német szintet, ami éves szinten olyan 1400 órát mutat. Tehát a magyar dolgozók túlhasználják, és a magyar dolgozók egészségi állapota is végtelenül rossz, leromlott, mondhatni, hogy egy humánerőforrás-katasztrófa kellős közepén van az ország.

A magyar férfiak közül öt – ha az ötöt nézzük, három – meg sem éri a nyugdíjkorhatárt, azt hogy békésen tudjon valamit élvezni abból, ami egyébként őt megilleti. Ha ilyen munkakörülmények között akarják őket robotoltatni, és visszatér a kormánypárti többség, mondjuk a munka fogalmának, a munka szónak az eredeti szláv jelentéséhez, ami ugye kint, gyötrelmet, fájdalmat jelent, akkor ezek a számok, ezek az egészségügyi mutatók még inkább romlani fognak. Meg kell nézni, hogy egy magyar munkavállaló milyen egészségi állapotban van, mondjuk 60 éves korára. Ha erre önök még rátesznek egy lapáttal egy ilyen törvényjavaslattal, illetve egy már elfogadott

törvénnyel, akkor ebből kibontakozás nem lesz. Ezért kérjük nagy tisztelettel, hogy más utat keressenek a munkaerőhiány csillapítására. Csárdi Antal elmondta nagyon bölcsen, valóban inkább a bérfelzárkóztatás eszközéhez kellene nyúlni, hiszen, ha az egy főre jutó jövedelem tekintetében vizsgálódunk, akkor azt kell látni, hogy Európa sereghajtójává váltunk, és lassan most már tényleg azt kell mondani, hogy csak Bulgáriával tudunk versenyezni. Tehát, ha az Európai Unió 276 régióját nézzük, akkor a legszegényebb 10. helyen, hátulról a 10. helyen szűkebb pátriám, a Dél-Dunántúl régiója is. Az a Dél-Dunántúl, amelynek mondhatni, hogy a legszegényebb megyéjéből, mondjuk akkor, a választókerületemből, Dél-Somogyból van olyan település, Bolhó, ahonnét 120 kilométert buszoznak az emberek naponta Zalaegerszegre. Ez két óra, aztán két óra még haza egy multinál rendesen ledolgozott 8 óra munka után. Akkor arra kellene ezeket a cégeket ösztönözni, hogy telepítsék a gyáraikat oda, ahol ezek az emberek élnek. De ez nem ezt mutatja, nem látunk erre vonatkozó elképzeléseket, nem látunk arra vonatkozó elképzeléseket sem, hogy a bérnövekedési dinamika utolérje vagy meg tudja valósítani azokat az ábrándképeket, amelyek alapján majd 2030-ra Magyarország az öt legélhetőbb európai ország közé kerül. Ez így nem fog menni, képviselőtársaim!

Ezért kérjük, hogy legyenek bölcssek, legyenek bátrak, bátorság kell kimondani, hogy igen, hibáztak, hibáztunk decemberben, ezért kellene visszavonni ezt a törvényt, mert egy olyan népesedési trenddel megvert országban, amilyen Magyarország, ez valóban nem fogja azt sem elősegíteni, hogy ezek a folyamatok, demográfiai trendek megváltozzanak. Így családot alapítani igencsak nehéz lesz, sorolhatnám itt napestig a példákat tanáremberként, amikor nap mint nap jönnek volt tanítványoktól azok az üzenetek, amelyekben ecsetelik, hogy miért hagyták itt Magyarországot. A munkakörülmények és a bérek miatt, ugyanis az a versenyképességi paradigma, amelyet Orbán Viktor Rijádban fogalmazott meg, talán a második arab-magyar csúcson, ott mondta ki, hogy Magyarország fő versenyképességét az jelenti, hogy itt milyen alacsonyak a bérek, és a munka törvénykönyve mennyire rugalmas. Ez sehova nem vezet. Illetve vezet, de egy iszonyatos szakadékba, katasztrófába fogja vinni az országot.

Ugyanis ez az elképzelés egy vegytisztán neoliberális elgondolás. Amikor ilyen jól megfogható módon a tőke és a multicégek oldalára áll egy kormányzat a saját népével szembe, akkor azt tudjuk mondani, hogy az ilyen törvény nem más, mint egy mérföldes lépés abba az irányba, hogy Magyarországot még jobban a multicégek gyarmatává tegyék. Ebből mi nyilvánvalóan nem kérünk, hát az eredeti programunkat kellene, hogy áthúzzuk, mint ahogy tették ezt sajnos önök is a kimondott szavakkal szemben. A valóság, amit itt ilyen törvények formájában a magyar emberek elé terjesztettek, az egészen mást mutat. Ez az a filozófia, ez az a társadalompolitika, gazdaságpolitika, amit végre magunk mögött kellene hagyni, és a mindenkor magyar kormányzatnak a magyar emberek oldalára kellene állni nemcsak szóban, hanem gyakorlati tettekben is.

És ilyenkor mutatkozik meg az, hogy ki az, aki szavak szintjén tudja védeni a nemzetet vagy pedig a gyakorlatban is. Kormánypárti képviselőtársam, látom, ingatja a fejét, viszont azt kell hogy mondjam, egy ilyen törvény után az IMF is megnyálná mind a tíz ujját, ugyanis egy igazi szociopata, neoliberális törvénnyel állunk szemben, amit, úgy, ahogy van, a papírkosárba kellene dobni. Kérem önöket, tegyék meg. Köszönöm szépen.

**ELNÖK:** Köszönöm szépen. Az előterjesztői kört ezzel lezártuk. Képviselőtársaim felé fordulok, az iránt érdeklődve, hogy ki kíván hozzászólni a javaslat vitájához. Tordai Bence képviselőtársam kezét láttam a magasba emelkedni. Parancsoljon!



TORDAI BENCE (Párbeszéd): Köszönöm a szót, elnök úr. Lépünk túl azon, hogy a rabszolgatörvényt december 12-én közjogilag érvénytelen módon fogadta el, hatalmával visszaélve a parlament Fidesz-KDNP-s többsége. Tegyük úgy, mintha ez egy létező törvény lenne, merthogy egyébként a munkáltatók így tesznek, és alkalmazják. Tehát azok a fogadkozások, amiket Orbán Viktortól, Kósa Lajostól és az összes fideszestől hallottunk, azok mind arról szóltak, hogy ugyan már, ugyan már, hát nem lesz ebből semmi, miután rájöttek, hogy nagyon kínos az, amit itt véghez vittek ebben a folyamatban. Az előterjesztőkkel teljesen egyetértve abban, hogy milyen gyalázatos, szégyenteljes, a társadalmi egyeztetést teljesen nélkülöző folyamat volt ez.

De akkor nézzük meg, azt mondta a Fidesz-elnök, hogy a puding próbája az evés, nézzük meg, hogy hogyan ízlik ez a puding a magyar embereknek. Ovádi képviselőtársam nagyon bólogatott, amikor azt mondta Csárdi képviselőtársam, hogy az emberek akaratából és bizalmából vagyunk itt, hát nézzük meg, hogy vajon akár csak az önök választói azt akarják-e, hogy dolgoztassák őket a halálba, vagy egyszerűen csak magasabb béreket akarnak. Mert az volt a nagy érvelés, hogy ez lehetőséget teremt, a rabszolgatörvény az önök narratívájában lehetőséget teremt arra, hogy többet kereshessenek az emberek azáltal, hogy többet dolgoznak. Elég világossá tették a magyar munkavállalók, hogy nem úgy akarnak többet keresni, hogy többet dolgoznak, hanem az eddigi, már éppen elég magas munkaórákat ledolgozva szeretnének magasabb jövedelemhez jutni. Erről szólnak azok a sztrájkok, amik január óta söpörnek végig gyakorlatilag a teljes termelő ágazaton. Nyilván először a legjobb alkupozícióban lévő munkavállalók azok, akik ki mernek állni az érdekeikért, de az Audi-dolgozók sztrájkja egy lavinát indított el, és bátorságot adott a többieknek is. Most is párhuzamosan számos sztrájk van az országban, és számos sztrájk készülődik.

Tegyük hozzá, hogy nemcsak a rabszolgatörvény, hanem a rabszolgatörvények hatására lépnek sztrájkba, hiszen a közalkalmazottak is megkapták a maguk rabszolgatörvényét, és ők sztrájkolnak, egészen pontosan két nap múlva, március 14-én. Úgyhogy, ha az a kérdésük, hogy mi az emberek válasza, mennyire ízlik ez a puding, amit megkóstoltattak velük, hát eléggé egyértelművé tették, és az a rossz hír, hogy ezek nemcsak az ellenzéki szavazók. Tehát nem arról van szó, amit maguk próbálnak harsogni a propagandamédiában, hogy behülyítette az ellenzék az embereket, és nem is tudják, jó dolgukban mit csináljanak, és ezért sztrájkolnak. Nem, a legtöbb ilyen munkahelyen gyakorlatilag a teljes munkavállalói társaság sztrájkba lép. Gyanítom, hogy vannak köztük Fidesz-szavazók. Úgyhogy jó lenne, ha elmennének ezekhez a sztrájkoló munkásokhoz meg azokhoz, akik még nem mernek sztrájkba lépni, vagy a maguk sztrájktörvénye gyakorlatilag megtiltja annak a lehetőségét, hogy a munkavállalói érdekeket ilyen módon érvényesíteni próbálják. Szóval egy kicsit beszélne a saját választóikkal. Nem is feltételezem, hogy maguk itt a magyar nép érdekében próbálnának kormányozni. Csárdi Antal szent meggyőződését, hogy itt a magyar társadalom rövid, közép és hosszú távú érdekei mentén kormányoznának, hát én ezt egy pillanatig nem osztom az eddigi tapasztalatok alapján. Viszont azt gondolom, hogy maguknak is kellene a szavazatok, merthogy mégiscsak erre építik a hatalmukat, úgyhogy akkor azokat a szavazókat, akik önöket megtisztelték a bizalmukkal, azokat legyenek olyan kedvesek meginterjúvolni arról minél nagyobb számban, és ne egy hazug és álságos nemzeti konzultáció keretében, hanem egy olyan kérdéssorral, ami valóban megadja az igazi kérdésekre a választ, lehetőséget ad arra, hogy kifejtsék a véleményüket, szóval javasolom, konzultáljanak az emberekkel, és nagy bátorsággal vonják vissza a rabszolgatörvényt. Úgyhogy a Párbeszéd támogatja a maga részéről ezt a törvényjavaslatot, illetve annak a napirendre vételét.

ELNÖK: Köszönjük a hozzászólást. Kormánypárti képviselőtársaimhoz fordulok azt illetően, hogy ki kíván szólásra emelkedni. Alelnök úr kezét látom, parancsoljon, megadom a szót.

BÁNYAI GÁBOR (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Előterjesztők! Végighallgattuk az önök dörögdelmes, történeti áttekintésében is tartalmas előadását, illetve véleményét. Mondjuk, Tordai Bence megtanulhatná kímélni önöket a véleményétől, mert a modernkori Magyarország fő forradalmárát ismét jó volt hallgatni az elmúlt hónapok eseményei után, és mindig kiderül, hogy óriási közöttünk a különbség.

Szeretném azt elmondani, hogy a túlmunkáról szóló munkatörvénykönyvmódosítást továbbra is értelmezzük a törvény betűjének megfelelően, a kollektív szerződéssel rendelkező munkavállalókat érinti a módosítás, az új törvény. Ennek a nem csekély, pár tízezer embernek a munkalehetőségét szabályozta ez a módosítás, nem a 4,6 millió munkavállalót, mindössze tíz százalékának szólt ez a törvény. Ezentúl szeretném azt is elmondani, hogy a kapitalizmusban jellemző dolog az, hogy a munkáért bér jár, ugye, ezt tudjuk, ez járt a szocializmusban is, de az, hogy a gazdaság pörögjön, működjön, ott a munkát elég komolyan veszik, el kell végezni, igenis nyereséggel dolgoznak a vállalkozások, akár kicsi, mikro- vagy nagyvállalkozások. Tehát azt kiiktatni a rendszerből, hogy ne nyereséggel dolgozzanak, és egy ilyen szocialisztikus hozzászólást intézni a munka világához és a gazdasághoz, szerintem nem a mai Magyarországhoz kapcsolódik, hanem kicsit régebbi rendszerhez.

Azon túl pedig, hogy az ellenzék szeretné, hogy módosítsuk ezt a törvényt, illetve vonjuk vissza, ahhoz képest minden második mondatukkal csak sértegettek bennünket, így nehéz ezt a kompromisszumot megkötni. Az, hogy a törvény elfogadása jogszerű volt-e? Amit önök tettek, az nem tudom, hogy jogszerű volt-e, amit önök csináltak... Mi döbbenet néztük a színpadias előadásukat a különféle középületekben, illetve tüntetéseken. Szerintem a gyengeséget nem nekünk kell beismerni, hanem önöknek, hogy ezzel nagyon leszerepeltek, ezekkel a tüntetésnek álcázott, sőt demonstrációnak se nevezhető, inkább mondjuk azt, hogy puccsszerű cselekményeikkel, és azt érezzük, hogy ez a mostani módosítás, illetve a törvény visszavonásának javaslata nem szól másról, minthogy márciusban újrakezdik a tüntetéseket. Igen, itt a kampány, megértjük, hogy mindenkinek fel kell húzni a megfelelő szintre a kampányát, és értjük, hogy ebbe kapaszkodtak, de a törvény nem arról szólt, amivel önök az egész nemzetet fel akarták lázítani.

A bérfelzárkóztatás nagyon komoly kérdés, részünkről sincs ellenvetés a bérek növekedésében, a kormány mindent megtesz, hogy a magyar embereknek több bér jusson. A munkaadók is szerencsére egyre inkább rájöttek, itt van a nagyon fontos szabály, hogyha nem kínálati, hanem hiányszakmákban hiánymunkaerőt kell pótolni, akkor a munkaadók valószínűleg nagyon gyorsan képesek saját érdeküket is felülírni, a nyereség iránti érdeküket, és nagyon sok helyen a gazdaság nagy részében már nagyon jelentős munkabéremelések vannak. Ami igaz, hogy nem ausztriai, nem németországi, nem angliai bérek. De a dolgok elindultak, és a bérfelzárkóztatás szerintem nem áll rosszul, még egyszer mondom, persze nem a magunkéhoz kell viszonyítani, mert akkor csak újra vitákat fogunk szülni.

Ezen túl pedig szeretném azt mondani, hogy a magunk részéről a módosítást nem támogatjuk, a napirendre vételt mára elfogadtuk, végighallgattuk a véleményüket, ezen túl nem látjuk igazolva azt, amit önök állítottak az elmúlt fél órában, illetve nem tudom, hány tüntetésen, amiket december 16-a óta végrehajtottak. Én szomorúan vettem tudomásul akkor is és most is, hogy idáig tudtunk süllyedni a mai magyar demokráciában, lehet, hogy közösen, de a maguk részéről biztosan. Ildikónak pedig boldog névnapot kívánok, így zárszóként. *(Bangóné Borbély Ildikó: Köszönöm.)* Köszönöm szépen a szót.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Szeretném jelezni, hogy ez egy szakbizottság, és amíg én vagyok az elnöke, az is marad. Látom a jelentkezéseket, és az a határozott

kérésem mindkét oldal felé, hogy egymás minősítésétől tartózkodjanak. Nem egy parlamenti bizottsági műfaj az sem, hogy outsider demonstrációkon ki mit művelt, hogyan művelte. Természetesen mindenki elmondhatja a véleményét erről, de kérem, hogy igyekezzünk szakmai kereteken belül maradni. Láttam képviselőtársam kezét, egyben a bizottság elnöke is jelezne, hogy képviselői minőségében igyekszik majd gazdagítani néhány gondolattal a vitát a sor végén. Parancsoljon!

OVÁDI PÉTER (Fidesz): Köszönöm a szót. Én csak Ander Balázs képviselőtársamra szeretnék reflektálni, aki azt mondta, hogy a kormány nem támogatja, hogy helybe hozzák a munkaerőt. Veszprém 1. számú választókerületének vagyok az országgyűlési képviselője, és az elmúlt egy hét programjából kettőt ismertetnék. Csetény egy kétezer fős település, itt az állam támogatásával a Balluf-Elektronika Kft. létrehozott egy száz főt foglalkoztató vállalatot. Úgyhogy én azt gondolom, hogy nem helytálló, amit ő mondott. Tegnap Öskün, megint egy kétezer fős településről beszélünk, ipari parknak raktuk le az alapkövet, közel 400 millió forintos beruházás lesz, és már tíz érdeklődő cég van, amelyek oda szeretnének települni, úgyhogy kizárt dolog, hogy az állam nem támogatja azt, hogy helyben tudjanak az emberek boldogulni. Egy héten belül két példát is tudtam mondani erre. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Szeretném jelezni, hogy előterjesztői minőségben majd a kör végén tudok újra szót adni. Érdeklődöm... *(Nincs jelentkező.)* Jó, akkor nagyon röviden, mint jeleztem, a bizottsági elnöki minőségből kilépve, képviselői minőségbe átugorva szeretnék néhány gondolatot hozzátenni a vitához. Engem valójában az borzasztott el az utóbbi hónapok vitái hangnemén túl, ami a közösségi média vagy média berkein belül megjelent, miszerint a túlmunkatörvény átvezetését követően egy abszolút szervezett, koncepciózus hazugsághullám indult el a kormánypárti médiumok részéről. Ennek egyik eleme volt az, hogy egy európai irányelvre hivatkoztak, melynek értelmében bizonyos helyeken 416 órányi túlmunkát is lehetővé tenne, feltételes módban, egy irányelv. Túllépve azon, hogy mennyire visszas uniós irányelvekkel védekezni egy olyan kormány esetében, amely ugye folyamatosan hadat visel, és Brüsszel különböző, vélt vagy valós, viselt ügyeit tárja óriásplakátokra, azért azt el szeretném mondani, hogy ebből a 416 órás irányelvi lehetőségéből soha nem lett valóság. Tehát nincs európai ország, nincs európai régió vagy tartomány, ahol kihasználták volna ezt a képzeletbeli lehetőséget, így értem én, hogy a Facebook-csoportokon végigsöpörhetetett, és az aktivisták, a kommentelők használhatták ezt a szervezett magyarázati formát, de ettől ez még nem lett valós.

Azt is el kell mondanom, hogy ha a bérnövekményről vitatkozunk, akkor nagyon érdekelne a Fidesz-KDNP magyarázata azt illetően, hogy a stratégiai megállapodásaiban miért nem kötötte ki multicégek kapcsán a magyar, legalább lassú bérfelzárkóztatást, legalább olyan üteműt, amit a termelékenységi adataink lehetővé tettek volna. Az utóbbi hetek-hónapok sztrájkjai és eredményes megmozdulásai, amelyek bérfelzárkóztatásban csúcsosodtak ki, pont azt bizonyítják, hogy az amúgy nem túl magas szintű termelékenységi növekmény azért még mindig jóval magasabb bérfelzárkóztatást, bérnövekményt tenne lehetővé, és azt látjuk, hogy a régió országaihoz viszonyítva sem sikerült a magyar béreket kimozdítani a regionális mélypontról és holtpontról. A nagyon alacsony magyar bázishoz képest persze kimutatható növekmény, hiszen európai szinten is a sereghajtók sereghajtói között kullogtunk a magyar bérek tekintetében, de javasolom képviselőtársaim számára azon vizsgálat elvégzését, amely euróra konvertálja a magyar béreket, és egy euró alapú összehasonlítást tesz a régió országaival, és azt a brutális, kijózanító eredményt fogják találni, hogy az utóbbi tíz évben van olyan időszak, amikor a magyar bérek színvonala 3 százaléknál távolodott az osztrák színvonalától.

Tehát nem hogy közeledni nem sikerült szép lassan, hanem találunk olyan időintervallumot, ahol távolodás következett be. Nem azt mondom, hogy azt várom a kormánytól, hogy 4 vagy 8 év alatt oldja fel ezt a helyzetet, és keressen egy magyar zöldséges annyit, mint egy brüsszeli. Szó sem volt erről, viszont a béruniós koncepció lényege, amit elővezettünk, és szíveskedtek leszavazni, pontosan az lenne, hogy legalább a termelékenység növekedésének megfelelő bérnövekedés állhasson elő. Azok a multcégek, amelyek Magyarországon működnek, ugyanis adózatlanul visznek ki profitszázmilliárdokat. És ez az adózatlanul kivitt profit, az ezután befizetendő adó égető módon hiányzik a költségvetésből. A mi koncepciónk lényege, és remélem, hogy ebből egy összpárti és teljes parlamentáris bázison alapuló megegyezés lesz, lényege tehát az lenne, hogy ezt az adóelkerülést, ezt a közteherviselésből való kimaradást szüntessük meg, a stratégiai szerződésekben kössük ki a lassú bérfelzárkóztatást, legalább a termelékenységi adatok által megengedettet, harmadsorban pedig a munka törvénykönyve vasszigorításával pontosan a túlmunkatörvényre jellemző kilengéseket kell megszüntetni. Nem ezzel kell működőtőkét idevonzani.

Hozzáteszem, már az a tézis is megdőlt, hogy infrastrukturális vagy másfajta támogatásokkal ide lehetne csábítani multcégeket. Multcégek döntései esetében ez a 4-5. faktor. Az első jellemző módon a jogbiztonság, a kiszámíthatóság és az, hogy hogyan tudnak kommunikálni a gazdasági szereplők adott esetben az államnak nem is közvetlenül a döntéshozóival, de a bürokratikus rendszerével. És pontosan itt mutatkozik elképesztő hiányosság, legyen szó magyar kisvállalkozóról vagy nagyobb cégről. Ezzel össze is foglaltam azt, hogy milyen irányban kellene álláspontom szerint elindulni. Ezt az irányt viszont segítené a túlmunkatörvény visszavonása, az az egyértelmű folyamat, amely nem cégeket hozna helyzetbe, hanem magyar munkavállalók számára küldene pozitív létüzenetet azt illetően, hogy nem hagyunk benneteket kizsigerelni, és nem igaz az, amit Szaúd-Arábiában mondott Orbán Viktor. Tehát nem azzal akarnak sikeres magyar gazdaságot építeni, hogy rugalmas a munka törvénykönyve, és alacsonyak a bérek. Ugye, ezt az Orbán Viktor-nyilatkozatot egyikünk sem tagadja le, feltételezem, tehát ez egy létező kijelentés. Úgy gondolom, hogy különösen rossz az üzenete ennek, de én is el tudom fogadni, hogy ha a kormány úgy dönt, hogy ez egy helytelen út volt, erről letér. Bocsánat kérésre sem tart igényt szerintem senki, pusztán arra, hogy ezt a törvényt vonják vissza, és nulla bázisról, akár egy parlamentáris konszenzust feltételező közös döntést hozzunk azt illetően, hogy a közteherviselés hogy valósuljon meg Magyarországon. Köszönöm a figyelmet.

A csoportdinamikából azt veszem ki, hogy több felszólaló nem jelentkezik, Ander Balázs az előterjesztők nevében jelezte, hogy szólni kíván. Erre lehetősége természetesen most már kétféle módon is van, hiszen le is zárjuk a vitát, és visszaadom a szót az előterjesztőnek, hogyha szeretné, és Csárdi Antal is jelzi ugyanezt. Ander Balázs, parancsoljon!

ANDER BALÁZS (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Én nagyon örülök annak, hogy vannak az országnak ilyen tájegységei, ahol a kormány ennyire odafigyel arra, hogy a munkahelyteremtés megvalósuljon. Viszont, ha csak szűkebb pátriámat nézem, a Dél-Dunántúlon belül Somogy országot, akkor itt a szezonális kilengéseket, mondjuk nem figyelembe véve vagy egy nagy éves átlagot vonva, körülbelül 15 ezer regisztrált álláskeresővel találkozhatunk. Az a helyzet, hogy ez egy 300 ezer lakóval bíró megyében brutálisan magas arányszám, ha mondjuk, egy összehasonlítást végzünk a nyugat-magyarországi régió három megyéjével, Győr, Vas, Zala, ahol a három megye 1 millió lakója közül nincsen ennyi regisztrált álláskereső. És ezen belül, Gelencsér képviselőtársamnak mondom, hogy nem az én választókerületem. Képviselőtársam mondandójának ugyanaz a köze, mint az én mondókámnak is az egészhez...

ELNÖK: Képviselőtársam, nem párbeszédese műfaj, mindenkinek szót adok.

ANDER BALÁZS (Jobbik): Az a választókerület, ahonnan én érkeztem, a nagyatádi, a barcsi és a csurgói járás, 20 százalékos munkanélküliségi rátával küszködik. Na, erre is oda kellene figyelni, hogy ne csak Európán belül legyen meg az az iszonyatos szakadék, ami a magállamok és a periféria között található, hanem Magyarországon belül is próbáljuk ezeket a különbségeket valahogy csökkenteni, és a nemzeti kohéziót, a gazdasági kohéziót, mindenféle kohéziót ilyen eszközökkel növelni. Én sajnos ott ezt nem látom, bár tudom, hogy képviselőtársamnak az a véleménye, bár nem vagyok gondolatolvasó, hogy ez egy ellenzéki propagandaszöveg Szászfalvi képviselőtársammal szemben. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Csárdi Antal képviselőtársamé a szó.

CSÁRDI ANTAL (LMP): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Bizottság! Tisztelt Elnök Úr! Hadd reagáljak pár szóban a kormánypárti képviselők által elmondottakra elsősorban, és ezen belül is elsősorban alelnök úrnak a megjegyzéseire.

Azt gondolom, hogy azzal kezdeném, hogy alelnök úr is elmondta, hogy a több mint 4 millió magyar munkavállaló tíz százalékáról, tehát félmillió munkavállalóról beszélünk, és akkor lefordítom: félmillió családról beszélünk, és tisztelt kormánypárti képviselőtársaim, ennek fényében nem csodálkozom, hogy senki még csak egy félmondatra sem tartotta érdemesnek, hogy megvédje a demográfiai fókuszú politikai célkitűzéseket. Mert lássuk be, hogy semmilyen demográfiai célkitűzést nem lehet megvalósítani egy ilyen törvénnyel az ország háta mögött, ami alatt értelemszerűen a munka törvénykönyve legutolsó elfogadott módosítását értem.

És igen, van egy lényeges különbség a kormányzat szemlélete és az ellenzék szemlélete között, ami gyakorlatilag úgy néz ki, hogy milyen gazdasági víziót próbál megvalósítani a kormányzat. Én azt gondolom, hogy ilyenre már volt példa, ebből a gazdasági vízióból lett gazdasági nagyhatalom Kína, ugye, amikor 2 dolláros heti munkabérért 14 éves gyerekek szerelték össze az iPhone-kat Kínában. És nyugtassanak meg engem: ugye, nem ezt a víziót kínálják ma Magyarországnak, kormánypárti képviselőtársaim? Mert azt gondolom, hogy itthon a magyar munkavállalók hozzáadott értéke, elhivatottsága, munkaképessége, munkamorálja tökéletesen alkalmas arra, hogy egy versenyalapú víziót valósítsunk meg, ahol a megfizetett munkavállaló magas hozzáadott értékkel teszi versenyképesé hazánkat. Tehát ez egy döntési kérdés, képviselő úr. És én nagyon-nagyon sajnálom, hogyha valamivel vagy bármivel is megbántottam az előző hozzászólásomban. Abszolút nyitott vagyok arra, hogy ha vége az ülésnek, akkor beszéljünk erről, de egy dologban teljesen biztos vagyok, alelnök úr, hogy egy törvényjavaslat vitájában, különösen akkor, amikor a túlórázó munkavállalókról vitatkozunk, abból ne csináljunk hiúsági kérdést. Hogy azért nem fogunk támogatni egy törvényjavaslatot, ami a munkavállalók érdekeit szolgálja, mert megbántottuk egymást. Én nagy tisztelettel kérem alelnök urat, hogy tényleg, próbáljuk meg a választók érdekeit képviselni, és a saját hiúságunkat, esetleges megbántottságunkat húzzuk háttérbe, mert ezt a tiszteletet a választók megérdemlik.

Annyit hadd tegyek hozzá még az elhangzotthoz, hogy értem én, hogy vannak olyan választókerületek, ahol gyakorlatilag fejlesztések kapcsán és beruházások kapcsán zajlik a tárgyalás, de azért szeretném emlékeztetni képviselőtársamat, hogy önök 9 éve kormányoznak, és jelen pillanatban azért az a magyar rögvalóság, hogy a Budapest és közép-magyarországi régió gazdasági teljesítménye több mint a duplája sok más magyar régió gazdasági teljesítményének, és abban Ander Balázsnak tökéletesen igaza van, hogy ennek érdekében vagy ezt felszámolandó nagyon sok feladatunk lett volna, és nagyon sok feladat áll még most mindannyiunk előtt. Úgyhogy csak ennyit szerettem volna hozzátenni. Köszönöm szépen a szót.

### **Határozathozatal**

ELNÖK: Köszönöm szépen az érdemi kiegészítést. Most már egymás megnyugtatóra vagy akár további hergelésére csak a szavazás nyújt lehetőséget. Tehát szeretném jelezni, hogy mindenki kimerítette az adott körökön belül a párbeszédese műfajok és a nem párbeszédese műfajok lehetőségét, ily módon felteszem a kérdést, ki az, aki támogatja ezen javaslat tárgysorozatba vételét. Aki igennel szavaz, kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 4 igen. Ki az, aki nem támogatja? *(Szavazás.)* 7 nem. Ily módon tartózkodási ellenpróbára nincs is szükség, ez a javaslat elvérzett ezen a vitán. A napirendi pontot lezárom.

### **Egyebek**

Második napirendi pont tekintetében kizárólag az egyebek van hátra, de én sem hergelek senkit, ez egy egymondatos egyebek lesz a tekintetben, hogy szeretném tájékoztatni a tisztelt bizottsági tagtársakat, hogy a következő ülésünket előreláthatóan március 26-án, kedden tartjuk. Óra tekintetében pontosabban még nem tudok mondani, de amint megtudjuk ezt, kiküldjük.

### **Az ülés berekesztése**

Amennyiben pedig senkinek nincs további felvetnivalója *(Nincs jelzés.)*, és nem is látok magasba emelkedő kezet, úgy az ülést lezárom. További eredményes munkát, és ami a legfontosabb, jó egészséget kívánok mindenkinek!

*(Az ülés befejezésének időpontja: 9 óra 57 perc)*

**Z. Kárpát Dániel**  
a bizottság elnöke

**Jegyzőkönyvvezető:** Lajtai Szilvia